כחנייתן עברו . י"ל כר"מ דלעיל מגיעין לפתח עבר הפני לגד מערב היו הולכין למטה בירדן ושוטין מקום מעמד לבתין מחריסים שהיי רוחב מחנה ישראל היה שיש עשר מיל ורוחב הירדן לא היה כ"א חמשים למה ומיל הוא לתפיס למה וי"ל דלחוקת בתוך רוחב מחייהם נכנסו בירדן לחכל לתחר שנכנסו בירדן כמשכו זה לגל וגמלמו עמהן שלא לא תחמר כן לגל כדרך מחייהם עמדו בירדן לם כן לא עמדו כולם בירדן בשעה שהעבה יהושע עמהן שהיי לחה מוגה ברוחב שיש עשר מיל ר"פ לרוחבת רחבות חמשים למה ברוחב הירדן ולוחך כל לרוחב י"ב מיל על רוחב י' למה ולם היה לך להקיף לומן ר"פ לרוחבת מדת לרכן זו לגל זו היה לוכרו קרוב לגלגל וכ' (ומ') פרסאות לתוך הירדן והירדן לא נכנס כי לם עד יש הערבה וזוטא הוא ממערב פניהם שהוא בחלק דן כדלימת בפ' מעבר בהמה (בכורות דף נה.) ולוחך כל לרן ישראל לא היה כ"א ת' פרסאות ועוד להילך היו יכולין לעמוד מפי יהושע לגלגל ע"כ בירדן לא היו עומדים כדרך מחייתן גלגל מלומלמין ולימה לי"ל נהי דדרך מחייתן עברו מ"מ גלגל עמדו בירדן עד שגמר יהושע התפלים ונעלו החכים ולא חזר לחיתנו עד שעברו כולן ר"ל לוחם כ' לחמה של ירדן ושהות זה שעברו היו חמיש נגדסין ושולין יוחר על י"ב מיל ו"ל לוחו גודם שהיה מוחר על י"ב מיל לא הגיע לכלל גובה מיל ולהכי לא חשיב ליה : **בזה** לחר זה עברו . לימה ר"ל לחלתי הלי ליה ר' לעזר בקלות חמיש והלא היו חלויה גלגל בעיכוב העברתם וי"ל דבתרתי פליגי על מה שחשוה קלות החמש נקלות החמיש לחר זה היו שחפילו חם היו עוברין דרך חחייתן היו חמיש נגדסין יוחר "מי"ג מיל והוה לן לחר גלגל י"ב ושוב שבחה לחר זה עברו ועל זה חמיה רבי חם לחר זה עברו מה קלבה שייך דקחמר שלש מחוח שלפי הצבון גודל חמיש היו עוברים ברוחב חלי מיל שהוח לוחך ג' מחוח חסר י"ב כיצד שהעבה י"ב לרלוחה מי"ב מיל על י"ב מיל וכל לרלוחה ברוחב מיל ולוחך י"ב מיל וכשהלרפס זו לגל זו בלוחך יהיה לוחך קמ"ל מיל על רוחב מיל החלוק רוחב הלרלוחה ותלרפנה ללוחך יהיה לוחך ר"פ מיל על רוחב חלי מיל והלא מנת ליה שכך עברו ולריכה ללר"ל כר שמעון לח עברו כלל דרך חייתן שהרי בשבת חייתן היו מפוזרים מפני שהיו עושים לליהם זה ריחוק מזה כדרך חייתן שיהיה לבל כשעברו נמלכין כולן לה גלגל זה ושמח לח היה לל ישראל כי לם כרוחב חלי מיל לה חלי מיל וכשעברו זה לחר זה כדרך בני חדם שהעוברין דרך שביל לחד בעשרה בני חדם זה לגל זה יכול להיות כשיעור ס' ריבוח שהיו בהעברתן כל כך : **כי** שכר חדם קל . נרחה ר"ל חע"פ שהדבר יהיו חמיש קלים כחן יוכלין כדי דרך מרובין לבל כחן שהיו נגדסין ושולין שיעור קלות חיש ושיעור קלות חדם שוה : **אבותי** בקשו עלי רחמים שלא לפרק מי שחתו (נרכות דף ז.) דחיתי לח ידעין מידי ומשמע בחשקא* ולפיכך לבות העולם יש לומר דעל ידי חפלה שזה מחפלל מודיעין לו (ר' יס. ע"ם ד"ה ומלוה לייבב) כשפרק דף ת.) למה יולחין לבית הקברות כדי שיבקשו עליהם רחמים וכן בפרקי דחסידים* בעובדא דרבי חנה דחפטרת לחמורה : **ואמר** רב לוחי ולימתי רבה בר בר חנן שהלך להביח כבשים מחברון? מינה, שידי דקלישא ארעא עבדה. רעיא, ושמן קנוינא. וישובו מחור הארץ וילכו

כר שכר חדם קל . נרחה דה"ק חע"פ שהדבר יהיו חמיש קלים היינו דוקח כחן אבל כחן שהיו חמיש נגדסין ושולין שיעור קלות חיש ושיעור קלות חדם שוה : **אבותי** בקשו עלי רחמים . ול"ח הכא וייחב בשיני שחניחו מלשלוח כי היה לכם להאחין בפקים ב"ה . אבל לא בשיני המקום שהיה גלוי לפניו שהשלוח והבאי לידי חקלה . א"נ כ"ל דהמד"ר חשלים עם חלמוד שלנו . פרנלים לא נחנוני בו . אינו רוצה לומר פרנלים ממש אלא אותן ששאלו חחלה שילוח פרנלים : שעושה עלמי פך משונאי של הקב"ה כביכול כראמר לקמן אפילו בעל הבית אינו יכול להוליא כליו משם : שעושה הארץ כשותיות שפקים הגלוי מעמיק הארץ מרוב כובדו . ופ"ה לשון ששי לא פירש לי מאי דמי לשחיותות ונ"ל לשון עמודי שיש שהם כבדים ומקום מעמדם ניכר ל"ה . אלימא נבנתה ממש . והולך התלמוד על המדרש דאיהא התם שפני מה זכו הכנענים לישב בארלם פ"ו שנים יותר מפלרים בשכר שכבדו הוקן אברהם אבינו שאמרו לו

כחניתן עברו לדברי רבי אלעזר בר' שמעון בזה אחר זה עברו אחד אחד בין מר ובין מר כחנייתן עברו מר סבר אדם קל ומר סבר מים קלים. "שלח לך אנשים" אמר ריש לקיש "שלח לך" מדעתך וכי "אדם זה בורח" חלק רע לעלמו והיינו דכתיב "ייטב בעיני הדבר" (ל) ואמר ריש לקיש בעיניו ולא בעיניו של מקום, "ויחפרו לנו את הארץ" אמר ר' חייא בר אבא מרגלים לא נתכוונו אלא לבושתה של ארץ ישראל— כתיב הכא "ויחפרו לנו את הארץ" וכתיב התם "וחפרה הלבנה ובושה החמה וגו'" "ואלה שמותם למטה ראובן שמוע בן זכור" אמר רבי יצחק דבר זה מסורת בידינו מאבותינו מרגלים על שם מעשיהם נקראו ואנו לא עלתה בידינו אלא אחד "סתור בן מיכאל" סתור - שסתר מעשיו של הקב"ה "מיכאל" - ששלשה עצמו מך, אמר רבי יוחנן אף אנו נאמר "נחבי בן ופסי" - שהחביא דבריו של הקב"ה "ופסי" - שפיסע על מדותיו של הקב"ה . "ויעל בנגב ויבא עד חברון" ויבאו מבעי ליה? אמר רבא מלמד שפירש בלב מעצת מרגלים והלך ונשתטח על קברי אבות, אמר להן: אבותי - בקשו עלי רחמים שאנצל מעצת מרגלים, יהושע כבר בקש משה עליו רחמים שנאמר "ויקרא משה להושע בן נון יהושע" - יה ישיעך מעצת מרגלים, והיינו דכתיב "ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וגו'. "ושם אחימן ששי ותלמי וגו' "אחימן" - מיומן שבאחיו, ששי - שמשים את הארץ כשחחות תלמי - שמשים את תלמים תלמים "ואחימן בנה ענת, ששי בנה אלש תלמי בנה תלבוש," ילידי הענק" שמעניקין חמה בקומתן "וחברון שבע שנים נבנתה [מאי "נבנתה"]: אליומא נבנתה ממש אפשר אדם בונה בית לבנו קטן קודם לבנו גדול דכתיב "ובני חם כוש ומצרים וגו' אלא שהיתה מבונה על אחד משבעה בצוען, ואין לך מרשים בכל א"י יתר מחברון (משום) דקברי בה שלכבי ואין לך מעולה בכל הארלות יתר מארץ מלרים שנאמר "כגן ה' כארץ מלרים" ואין לך מעולה בכל ארץ מלרים יתר מלוען דכתיב "כי היו בלוען שריו" ואפילו הכי חברון מבונה אחד משבעה בלוען, וחברון מרשים הוי והא כתיב "ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא וגו'" ואמר "רב אויא ואיתימא רבה בר בר חנן שהלך להביא כבשים מחברון "ותניא "אילים ממואב בבשים מחברון] מינה, אוידי דקלישא ארעא עבדה. רעיא, ושמן קנוינא. וישובו מחור הארץ וילכו

כחניתן עברו לדברי רבי אלעזר בר' שמעון בזה אחר זה עברו אחד אחד בין מר ובין מר כחנייתן עברו מר סבר אדם קל ומר סבר מים קלים. "שלח לך אנשים" אמר ריש לקיש "שלח לך" מדעתך וכי "אדם זה בורח" חלק רע לעלמו והיינו דכתיב "ייטב בעיני הדבר" (ל) ואמר ריש לקיש בעיניו ולא בעיניו של מקום, "ויחפרו לנו את הארץ" אמר ר' חייא בר אבא מרגלים לא נתכוונו אלא לבושתה של ארץ ישראל— כתיב הכא "ויחפרו לנו את הארץ" וכתיב התם "וחפרה הלבנה ובושה החמה וגו'" "ואלה שמותם למטה ראובן שמוע בן זכור" אמר רבי יצחק דבר זה מסורת בידינו מאבותינו מרגלים על שם מעשיהם נקראו ואנו לא עלתה בידינו אלא אחד "סתור בן מיכאל" סתור - שסתר מעשיו של הקב"ה "מיכאל" - ששלשה עצמו מך, אמר רבי יוחנן אף אנו נאמר "נחבי בן ופסי" - שהחביא דבריו של הקב"ה "ופסי" - שפיסע על מדותיו של הקב"ה . "ויעל בנגב ויבא עד חברון" ויבאו מבעי ליה? אמר רבא מלמד שפירש בלב מעצת מרגלים והלך ונשתטח על קברי אבות, אמר להן: אבותי - בקשו עלי רחמים שאנצל מעצת מרגלים, יהושע כבר בקש משה עליו רחמים שנאמר "ויקרא משה להושע בן נון יהושע" - יה ישיעך מעצת מרגלים, והיינו דכתיב "ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וגו'. "ושם אחימן ששי ותלמי וגו' "אחימן" - מיומן שבאחיו, ששי - שמשים את הארץ כשחחות תלמי - שמשים את תלמים תלמים "ואחימן בנה ענת, ששי בנה אלש תלמי בנה תלבוש," ילידי הענק" שמעניקין חמה בקומתן "וחברון שבע שנים נבנתה [מאי "נבנתה"]: אליומא נבנתה ממש אפשר אדם בונה בית לבנו קטן קודם לבנו גדול דכתיב "ובני חם כוש ומצרים וגו' אלא שהיתה מבונה על אחד משבעה בצוען, ואין לך מרשים בכל א"י יתר מחברון (משום) דקברי בה שלכבי ואין לך מעולה בכל הארלות יתר מארץ מלרים שנאמר "כגן ה' כארץ מלרים" ואין לך מעולה בכל ארץ מלרים יתר מלוען דכתיב "כי היו בלוען שריו" ואפילו הכי חברון מבונה אחד משבעה בלוען, וחברון מרשים הוי והא כתיב "ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא וגו'" ואמר "רב אויא ואיתימא רבה בר בר חנן שהלך להביא כבשים מחברון "ותניא "אילים ממואב בבשים מחברון] מינה, אוידי דקלישא ארעא עבדה. רעיא, ושמן קנוינא. וישובו מחור הארץ וילכו

תוספות שאנץ שלח לך אנשים לדעתך אינו מצוה לך אבל יש; הם אומר שתשלחם כדכתיב ותקרבון אלי כלכם : וכי יש אדם כי כלומר אם צוה הקב"ה [היה מצוה] לעשות לי דבר שכוסני לבא לידי תקלה . וייטב בעיני הדבר לא בעיני המקום ובמדרש רבה משרש שאף בעיני משה לא היטיב אלא משל לאדם האומר להבירו סכור לי חמור ואבנו ונאות לו להליכו בהר ובבקעה ואמר כיון שאין אתה מעכב על ידי שלא אעשה מפנו מה שארלה לנכותו לא אנסנו וכן היה משה סכור שיאמרו לו ישר' כיון שאתה מרלה לשלוח מרגלים לא תשלח עוד וה"ק הכא וייטב בעיני הדבר שהייתי סבור שתניחו מלשלוח כי היה לכם להאחין בפקים ב"ה . אבל לא בעיני המקום שהיה גלוי לפניו שתשלחו והבאי לידי תקלה . א"נ כ"ל דהמד"ר חשלים עם חלמוד שלנו . מרגלים לא נחנוני בו . אינו רוצה לומר מרגלים ממש אלא אותן ששאלו תחלה שילוח מרגלים : שעושה עלמי פך משונאי של הקב"ה כביכול כראמר לקמן אפילו בעל הבית אינו יכול להוליא כליו משם : שעושה הארץ כשותיות שפקים הגלוי מעמיק הארץ מרוב כובדו . ופ"ה לשון ששי לא פירש לי מאי דמי לשחיותות ונ"ל לשון עמודי שיש שהם כבדים ומקום מעמדם ניכר ל"ה . אלימא נבנתה ממש . והולך התלמוד על המדרש דאיהא התם מפני מה זכו הכנענים לישב בארלם פ"ו שנים יותר מפלרים בשכר שכבדו הוקן אברהם אבינו שאמרו לו

הגהות הב"ח
(ל) גמ' וייטב נעיני הדבר ואמר ר"ל :
(ב) רש"י ד"ה לבושתה וכו' לומן שנאלנו כלי"ל ותיבת שחילה נמחק :
(ג) ד"ה אלכה נא ותשלח לם מדלי לפי מדלי לפ' מחברון אלכה נא :

ילקוט שמעוני
(ה) נס' ויהי מקץ ארבעים יום. עופר של יונה.
(ו) נס' ויהי מקץ ארבעים יום. עופר של יונה.
(ז) נס' ויהי מקץ ארבעים יום. עופר של יונה.

מסורת השים
כה א מיי' פ"ג מהל' מלוכי מזבח הל"ו ב כסיג עשין סיס :
נושא כלי (ירושלמי)
מרגלים
נושא
ואחותם של מרגלים
על מרגלים
במ"ג מ"ו
נושא
כלב והתפלל במרגלים
המפלה ל"נ ג
מרגלים
נושא
ביאורים טחברון
נושא מי"ג
בשמה של ישראל
מקבה
ילקוט שמעוני
ילקוט מרגלים
דברים א: כב
ותקרבון אלי כלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ וישיבו אותנו דבר את הדרך אשר נעלה בה ואת הערים אשר נבוא אליהן
במדבר יג: כב
ויעלו בנגב ויבא עד חברון ושם אחימן ששי ותלמי ילידי הענק וחברון שבע שנים נבנתה לפני צוען מצרים
כתובות קיב.
במדבר יג: כג
וישאו באשכול ובא אחד ורמונים ומן התאנים
ב"ב קכג: [תענית כג:]
[ד' יס. ע"ם ד"ה ומלוה לייבב]
[תענית כג:]
[תמורה יד: ע"ם]
מעשה סו.
במדבר יג: כג
ויעלו אותו בבדים שנים